

Ün di da nar u ün di per gnir nar – Pledpierla 2017

Bunura

Kikeriki. Kikerikiii!

Eau stun sü e vegn cun fotta giò in mia chadafö prüveda. Quist chöd schmaladieu! Ad es pür las set e mez la bunura. Eau craj ch'eaу vess da fer our da quel chöd ün bun pulaster, impè da m'agiter di per di da sieu cratschlöz. Eau guard our da la fnestra da mia chadafö e che vezzi lo? Quists chindels satanics sun sün mieu bel pro a giuver a ballapè! A do in quist cas be ün'alternativa. Eau cuor giò'n stüva e pigl a mia flinta Berta chi'd es sulla maisa da dschember sün ün cuschin cotschen, svelt aint cullas patronas e dai, sü da s-chela, aint illa chambre da durmir e vi tar la fnestra e pamf, pamf, pamf e la balla da ballapè es ruotta! Ün dals chindels sbregia: „Quella balla d'eira nouva!“ Ed alura cumainza'l a cuorrer eir el, schgnecland scu üna femna. Davous ün frus-cher as zoppa auch'ün da quists schmaladets, eau mir sün sieu chapè e pamf. L'orma dal diavel sbregia currind: „El stüpidun ho ruot mieu chapè resch nouv.“ Stüpidun – che craja quel vairamaing? Üngün respet da l'eted nun haune pü hozindi!

Eau guard pü precis e vez cha quista banda lascha baincumel lo la balla. Eau sbreg: „Pigliè cun vus vossa merda, eau nu drouv quels töchs da quella balla marscha, vus plufferuns!“ Quista razza dal trenta scappa però e lascha lo tuot la rüzcha. Uossa possi eir aucha cler sü quist plunder, scu sch'eaу nu vess schaschin avuonda tuottadi. Eau vegn dalum a metter a Berta in stüva ed a trer aint ils stivels, vegn our da chesa vi sün mieu bel pro bain cultivo e chamin tres l'erva bletscha, sainza però zapper süllas fluors delicatas. Zieva ün mumaint suni tar la mited dal pro, am sgob e cleg sü la balla cun aint traïs fouratschas. Buna mira d'heja, eir cun 77 ans aucha! Turno a chesa, metti la balla sulla maisa sper Berta. Üna nouva trofea ch'eaу pudess pender sü sper mias cornas da mieus ans scu chatscheder.

Eau tir aint mieus stivels da gomma e mia giacca da plövgia verda scu'l müs-chel e dun svelt ün cuc tar mias bes-chas. A vo vers las nouv, uossa d'heja però da fer prescha.

Eau cuor vi tal transporter e sagl aint e stordsch la clev. Ma porca miseria, il motor nu s'impizza! Eau sagl darcho our dal transporter per guarder che chi nu funcziuna. Ma eau nu vez ünguotta. Da la rabgia duni üna pajeda al transporter, tschaint aint, dun ün sfrach sulla manascha, stordsch la clev e'l motor s'impizza miraculusamaing.

Eau dun gas e giod la canerina fina dal motor. Scu ün meznar fil eau giò per via, tres il god fin ch'eau vez la vschinauncha zieva üna mezz'ura. Eau parc mieu transporter davaunt la butia „Tar Bruno“. A sclingia, cur ch'eau aintr. Cun schlauntsch pass eau tres tuot las curunas, tscherch dapertuot, ma nu chat que ch'eau drouv. Perque vegni vi tar la cassa e dumand amiaivelmaing: „Inua haun Els pevel per vachas?“ L'hom tar la cassa am püffa üna ter pezza cun ögliuns da tamberl e respuonda alura cun tun melsgür: „Ch'El s-chüsa, ma eau nun incleg!“ Ma che glieud stüpida cha que do sün quist muond! Il pü gugent dessi a quist salam ün schleppun chi sclingia, ma eau disch fich plaun intunand mincha custab: „So'L, quist *K-r-a-f-t-f-u-tt-e-r* per tudasc-ch!“ L'hom am guarda da que imbarrazzo. Quist margnac evra la buocha scu sch'el vuless dir qualcosa e la serra darcho, scu ün pesch. Zieva üna pezza disch el: „Na, que am displescha fich fichun, da quellas robas nu vainsa in nossa butia!“ Uossa es però giò fain avuonda! Eau sbreg: „Ma che craja El vairamaing dad esser? As numner butia e niauncha avair que cha's drouva! Mincha butia inandret venda pevel concentro per vachas!“ Eau cuor our da la butia e sagl sül transporter e cun üna rabgia potenta am metti sül viedi vers chesa.

Zievamezdi

Qualchün sclingia e'm sdasda düraunt mieu sönin sench dal zievamezdi. Chi impertinentun ho il curaschi da'm disturber da quistas uras? Eau vegn vi tar la fnestra, l'evr e guard giò. Davaunt porta sto il postin. Cha'l schmaladieu saja, quel m'ho eir aucha mancho. Eau vegn our da staunza, giò da s-chela ed evr la porta. Il

postin am do in maun üna busta ch'ea u be sech. Ad es aint ün'admoniziun d'ün quint da la garascha chi ho fat il servezzan a mieu transporter. Eau dvaint grit scu ün bouv e vez cu cha'l postin guarda be buonder sün mieu quint. Eau cumainz a der da mauns e da peis e quist buondragius seccant saglia sün sia vespa e svanescha da mieu territori privat scu sch'el gniss perseguito dal diavel.

Saira

A vo vers las ses la saira. Eau vegn in stuva, pigl mia flinta Berta, vegn vi in stalla, tscherch a quist chöd infernel e mir. Pamf. Challo il cho. Cun ün tun. Eir scha quista bes-cha dal trenta es morta, schi cuorran las chammas dal chöd aucha ün mumaint vi e no. Eau cumainz a rir. Cur cha'l chöd crouda per terra per dal bun, al pigli e vegn vi in chadafö e cumainz a trer our las pennas. Quistas seja druver bain per ün nou cuschin per mieu let. Alura vegni a piglier mia sgür illa cligna, tuorn e zac – il cho roudla davent. Eau tagl per mez il corp, pigl our il dadains cha mieu chaun Rex as po lascher guster da tschaina, insel mieu pulaster cun bunas spezchas ed ervinas ed aint cun tuot aint il fuornin.

A las och la saira, in chadafö savura que dal dianzer bain, pigli our il pulaster our dal fuornin e'l mang cun tagliadinas ed üna buna sosa. Zieva ch'ea u d'he rumieu tuot, vegni in mia chambre e'm lasch cruder sün mieu let.

Quist d'eira darcho ün da quels dis per gnir nar cun quista glieud satanica chi't secca tuottadi! Pensand però al gustin in buocha da mieu pulaster squisit am pera tuottüna dad avair passanto ün di da nar!

Flurin Bott, meg 2019

Laudatio Flurin Bott (categoria 5. e 6. classa)

Quist text da nar descriva „Ün di per gnir nar“ d'ün paür mez nar.

L'autur da l'istorgia, Flurin Bott, quinta d'ün paür engiadinalis frustrà. Siond ch'el vezza il muond da maniera negativa til capitan eir chosas dischagreablas.

L'istorgia dal scolar da sesavla classa es concepida fich bain e riva da manar, cun ün rier, il lectur subit aint il muond da quist pover schani d'ün paür chi s'agita da bunura fin saira.

Flurin as concentrescha consequentamaing sülla tematica d'ün di da nar, o plüchöntschi d'ün di per gnir nar, e tegna quel fil cotschen da möd impreschiunant sainza til perder ün mumaintin our dal focus. Mincha frasa es necessaria per cha'l text saja cler.

Grazia eir ad üna lingua fich variada e viva reuschischa a Flurin Bott da s-chaffir ün text plain tensiun, chi po far tschüffer las larmas dal rier, ma chi'd es listess eir profuond avuonda uschè cha'l text dà da pensar al lectur.

Il stil da l'autur es ourdvart original ed agen uschea cha l'istorgia tant daplü culur.

Cha quist es ün text da nar es stat indiscretabel per tuot la giuria.

Tinetta Rauch